

In memoriam professor Aleksander Loit

01.02.1932–05.09.2012

5. septembril 2012 lahkus igaviku teele Peterburis elanud toksikoloog, meditsiiniteaduste doktor ja professor Aleksander Loit. Lahkunu sündis 1. veebruaril 1932 Rakveres. Pärast sealse keskkooli lõpetamist astus ta Tartu Riikliku Ülikooli arstiteaduskonda, kus lõpetas neli kursust. Aastatel 1955–1957 jätkas ta õpinguid Leningradi I Meditsiiniinstituudi mereväearstide teaduskonnas, mille lõpetamise järel teenis kaks aastat Põhja-Jäämerel allveelaeva arstina. Aastatel 1959–1966 töötas ta teadlasena Leningradi Hügieeni ja Kutsehaiguste Instituudis, kus ta 1964. aastal kaitses ka meditsiinikandidaadi väitekirja „Tööstusmürkide uurimise kiirmeetodid”. Selle tööga lõi ja rakendas ta praktikasse uute keemiliste ainete toksilisuse ja ohtlikkuse määramise ekspressmeetodi.

Järgnes töötamine reorganiseeritud Leningradi Hügieeni ja Kutsepatoloogia Instituudis (1966–1991) vanemteadurina ning hiljem üldtoksikoloogia labori juhatajana. Ta on uurinud üle 350 keemilise aine võimalikku mürgist toime organismile. 1974. aastal kaitses A. Loit meditsiinidoktori väitekirja „Orgaaniliste ainete eeldatav toksikohügieeniline hinnang” ning professorikutse anti talle 1996. aastal.

Alates 1991. aastast töötas ta Peterburi diplomijärgse meditsiinihariduse akadeemias, olles seal toksikoloogiakateedri juhataja ja professor. Ta õpetas seal aastaid üldise ja profülaktilise toksikoloogia kursusi ning tema juhendamisel kaitsiti seitse kandidaaditööd. Ta on 265 teaduspublikatsiooni autor

Stud. med. Aleksander Loit TRÜ mikrobioloogia kateedris 1954. a.

ning avaldanud ka hulga olulisi raamatuid oma erialal, sh „Ökoloogiline toksikoloogia” (1991), „Uute keemiliste ainete toksikoloogiline hinnang” (1992), „Profülaktiline toksikoloogia” (1996), „Keemiliste ainete piirkontsentratsioonid ümbritsevas keskkonnas” (2000), „Vene-inglise toksikoloogiasõnastik” (2002) ja „Toksikoloogilis-hügieeniliste uuringute etapid” (2006). Eesti keeles on Aleksander Loidil koos dr Harri Jäneseaga ilmunud raamat „Toksikoloogia” (kirjastus Valgus, 1984). Aleksander Loit on esinenud arvukatel teaduskonverentsidel Moskvas, Ufas, Kiievis, Riias, Vilniuses, Minskis, Rostovis, Tallinnas, Tartus ja kodulinnas Peterburis. Prof Aleksander Loit kuulub Venemaa tänapäeva toksikoloogia olulisemate arendajate hulka.

Teadustöö huvi tekkis tal juba Tartu ülikoolis õppides, kui tal 1952. aastal Üliõpilaste Teadusliku Ühingu füsioloogiaringis valmis töö „Füsioloogia-alased üliõpilaste auhinnatööd Tartu Ülikoolis aastail 1802–1918”. Ta on hiljem kirjutanud koos Viktor Kalnini, Peeter Loidi, Mihhail Elkiniga ülevaateartikleid Tartu ülikooli arstiteaduskonna ajaloo teemadel ja ülikoolis töötanud teadlastest, teiste seas W. Zoega von Manteuffeli, M. Rostovtsevi, F. Karelli kohta. Professor Aleksander Loit maeti Tallinna Pärnamäe kalmistule.

Kolleegide ja kunagiste kursusekaaslaste nimel meenutas lahkunut
Eduard Viira
 eduardviira@hotmail.com